

OBSAH

ÚVOD

- Literatura a společnost; kritéria pro hodnocení literatury 5
 - Vývoj literatury a jeho periodizace 7
 - Národní specifičnost české literatury 9
 - Některé zvláštnosti literárního vývoje v starší době 11
 - Poslání Průvodce a metoda výkladů 14
-

DOBA PÍSEMNICTVÍ STAROSLOVĚNSKÉHO A LATINSKÉHO

- Nejstarší ústní slovesnost 16
 - Slovanské kořeny českého písemnictví 18
 - Boj literatury staroslověnské a latinské 21
 - Dočasná vítězství latiny a první stopy literárního užití češtiny 25
-

VZNIK ČESKY PSANÉ LITERATURY A JEJÍ ROZVOJ

VE 14. STOLETÍ

- [Úvod] 29
 - Počátky laicizace a zčeštění literatury 30
 - Lyrika a legendistika od konce 13. do poloviny 14. století 32
 - Alexandreis 34
 - Dalimilova kronika 38
 - Vrchol feudální kultury a úsilí o demokratizaci literatury 41
 - Latinská tvorba v období vrcholného feudalismu 43
 - České drama a epika v období vrcholného feudalismu 46
 - Světská lyrika za vrcholného feudalismu 54
 - Začátky umělecké a zábavné prózy 58
 - Satiry 14. století 62
 - Husovi předchůdci 66
 - Vztah literatury 14. století k lidu 71
-

ZLIDOVĚNÍ LITERATURY V DOBĚ HUSITSKÉ

[Úvod] 74

Účast literatury na přípravě revolučního hnutí. Jan Hus 76

Účast literatury na revolučních bojích 81

Doznívání husitských ideálů v literatuře po likvidaci revolučního hnutí 85

Význam husitství pro zlidovění literatury 92

ÚSILÍ O SPOJENÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ PRAXÍ ZA KULTURNÍ PŘEVAHY MĚŠŤANSTVA

[Úvod] 94

Počátky nového rozvoje literatury 97

První generace humanistů 98

Hynek z Poděbrad 101

Někteří další soudobí autoři a literární díla 106

Rozkvět měšťanské literatury 109

Doba Blahoslavova 110

Doba Veleslavínova 115

ÚSTUP MĚŠŤANSKÉ KULTURY A ROSTOUCÍ VÝZNAM LIDOVÉ TVORBY V OBDOBÍ VLÁDNOUCÍ PROTIREFORMACE

[Úvod] 121

Doznívání předbělohorské literární tradice v emigraci a upevňování protireformačních snah v literatuře domácí 123

Jan Ámos Komenský 125

První generace pobělohorské domácí literatury 130

Adam Václav Michna z Otradovic 131

Někteří další soudobí autoři 134

Lidová slovesnost jako hlavní nositelka domácího literárního procesu 139

LITERATURA PODPORUJE ÚSILÍ O OPĚTNÉ ZÍSKÁNÍ ZTRACENÝCH KULTURNÍCH POZIC

Národní obrození 145

Generace Dobrovského — péče o jazyk 148

Studia literárně historická a historická 151

Noviny, divadlo, zábavná próza 153

Začátky novočeské poezie 155

Generace Jungmannova — podmínky literárního vývoje 159

Josef Jungmann 161

Jungmannova škola	165
František Palacký a Pavel Josef Šafařík	166
Rukopisy	168
Jan Kollár	171
František Ladislav Čelakovský	175
Na cestě k romantismu	179
Karel Hynek Mácha	179
Divadlo	186

SBLIŽOVÁNÍ LITERATURY S ŽIVOTNÍ REALITOU

Společnost a literatura ve čtyřicátých letech a v období bachovské reakce	188
Doznívání romantismu	192
Karel Jaromír Erben	197
Josef Kajetán Tyl a dramatická tvorba v jeho době	201
Božena Němcová a vesnická povídka	209
Karel Havlíček	216

VÝVOJ LITERATURY OD ZÁJMŮ NÁRODNÍCH K ZÁJMŮM VŠELIDSKÝM

Rozvoj kulturního života v šedesátých letech. Májovci	223
Jan Neruda	227
Vítězslav Hálek	237
Z ostatní tvorby básníků kruhu májového	242
Karolína Světlá	246
Antal Stašek	249
Jakub Arbes	253
Z ostatní tvorby prozaiků	256
Divadlo a drama v období májovců	258
Z literatury naukové	261

ÚSILÍ LITERATURY O VYROVNÁNÍ SE SVĚTOVÝM KULTURNÍM DĚNÍM

Pohled na českou společnost a literaturu sedmdesátých a osmdesátých let.	
Ruchovci a lumírovci	264
Svatopluk Čech	270
Jaroslav Vrchlický	276
Julius Zeyer	286
Josef Václav Sládek	290
Z ostatní tvorby básníků školy ruchovské a lumírovské	297
Dělničtí básníci	299

Vývoj historické prózy od čtyřicátých let. V. Beneš Třebízský	300
Alois Jirásek	303
Zikmund Winter	310
Obecná charakteristika vesnické prózy	313
Karel Václav Rais	314
Josef Holeček	319
Jan Herben	321

VYTVOŘENÍ DIFERENCOVANÉ LITERATURY A JEJÍ ÚČAST NA TŘÍDNÍCH BOJÍCH OD DEVADESÁTÝCH LET DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Česká moderna	325
Kritika	328
Hlavní zobrazovací metody v naší literatuře devadesátých let	330
Josef Svatopluk Machar	336
Otokar Březina	340
Karel Hlaváček	343
Dělničtí autoři	345
Petr Bezruč	346
Začátek dvacátého století	349
František Gellner	350
Antonín Sova	352
Viktor Dyk	358
Karel Toman	361
Antonín Macek	365
S. K. Neumann do roku 1918	366
Z ostatní básnické tvorby	372
Alois Mrštík	373
Teréza Nováková	374
Pokusy o sociální román	380
K. M. Čapek-Chod	381
Z ostatní tvorby naturalistů	385
Fráňa Šrámek a impresionismus v próze	387
Růžena Svobodová	390
Z ostatní tvorby prozaiků	392
Drama	393

LITERATURA V BOJI ZA SOCIALISTICKÝ CHARAKTER ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Sociální a politický kontext	399
Poválečný vitalismus	401

Jaroslav Hašek	403
Úsilí o proletářskou poezii; teoretická fronta	409
S. K. Neumann po roce 1918	411
Jindřich Hořejší	415
Jiří Wolker	416
Josef Hora	419
Začátky avantgardy	423
Ivan Olbracht	427
Marie Majerová	432
Vedlejší proudy v literatuře dvacátých let. Začátky Karla Čapka	436
Divadelní život dvacátých let	442
Pohled na třicátá léta	443
Vítězslav Nezval	444
Konstantin Biebl	451
František Halas a spiritualistické tendence	452
Vilém Závada	457
Z ostatní tvorby básníků třicátých let	461
Vladislav Vančura	462
Boje o socialistický realismus. Bedřich Václavek	470
Jaroslav Kratochvíl	474
Marie Pujmanová	477
Z ostatní tvorby prozaiků třicátých let	480
Julius Fučík	486
Karel Čapek v třicátých letech	487
Divadlo v třicátých letech	490
Politický vývoj od okupace k Vítěznému únoru	493
Kulturní život za okupace	415
Od osvobození k Únoru	500